Region Stockholm

6

Strategi för egenvård

HSN 2019-1650

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Hälsoutveckling
Helena Holmgren

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-11-29

HSN 2019-1650

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Strategi för egenvård

Ärendebeskrivning

Inom ramen för regionens budget 2019 fattade regionfullmäktige beslut om att ge hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att ta fram en egenvårdstrategi som presenterar en strategisk inriktning för regionens arbete. Detta ärende avser beslut om Strategi för egenvård och dess mål och strategiska inriktning. Föreslagen strategi följer principer fastställda i *Framtidsplan för hälso- och sjukvården* och *Mål och strategisk inriktning för primärvården i Region Stockholm 2019 – 2025*. Efter beslut om Strategi för egenvård föreslås att en genomförandeplan med prioriterade åtgärder och uppföljningsplan tas fram.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Strategi för egenvård

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i folkhälsoberedningen.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

1. Hälso-och sjukvårdsnämnden godkänner Strategi för egenvård.

2. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att under 2020 ta fram en genomförandeplan med prioriterade åtgärder för egenvården.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
En genomgripande förändring av synen på hälso- och sjukvårdens organisation pågår i regionen. Med ursprung i *Framtidsplan för hälso- och sjukvården* och *Mål och strategisk inriktning för primärvården i Region Stockholm 2019 – 2025 (*primärvårdsstrategin) förflyttas inriktningen för hälso- och sjukvården från ett specialistsjukvårdsorienterat hälso- och sjukvårdssystem till ett primärvårdsbaserat system med ökad möjlighet till delaktighet och ansvarstagande från invånare och patienter. Primärvårds-strategin identifierar egenvård som en viktig och hälsofrämjande hörnsten i den förändrade kartan över hälso- och sjukvårdens organisation och uppdrag.

Egenvården är den del av den nära vården som individen själv utför, och det finns en utvecklingspotential i att stärka förutsättningarna för invånare att vara delaktiga och att kunna ta ett större ansvar för den egna hälsan. Individen utgör således en viktig resurs vars möjlighet till ansvar och delaktighet kan stärkas genom stöd till egenvård. Den tekniska utvecklingen skapar nya förutsättningar och möjligheter och kan bidra till ökad självständighet och trygghet. Hälso- och sjukvårdens uppdrag i egenvården är att bedöma, planera för och följa upp egenvårdsinsatser. Vårdgivaren ansvarar för att det finns rutiner för detta.

Överväganden
Arbetet med egenvårdstrategin utgår från grundläggande principer i *Framtidsplan för hälso- och sjukvården* och regionens primärvårds-strategi. En gemensam målbild med strategisk inriktning skapar ett ramverk för ett systematiskt och långsiktigt utvecklingsarbete inom egenvård i regionen. Egenvårdstrategin ska således beaktas i beslut och i prioritering av utvecklingsarbeten. Egenvårdsstrategin är framtagen i bred förankring genom att civilsamhället och vårdgivare varit involverade i olika delar av processen.

Strategi för egenvård bör kompletteras med en genomförandeplan i vilken prioriterade åtgärder presenteras och ansvariga utses. Genomförande-planen bör även omfatta relevanta kartläggningar och plan för uppföljning. För att mål och strategisk inriktning ska få konkreta effekter behöver strategin liksom dess genomförandeplan kopplas till ordinarie styrning- och ledningssystem i regionen.

Kunskapen om befolkningens hälsa inom region Stockholm ska tillämpas i styrning och ledning för att kunna anpassa egenvården till befolkningens behov. De insatser som ska erbjudas ska därför bedömas mot vilka riskfaktorer som bidrar till störst sjukdomsbörda i befolkningen eller mot de sjukdomar som flest insjuknar i och som kan förebyggas, lindras, behandlas eller förhindra ett återinsjuknande.

Ekonomiska konsekvenser
Beslut om strategin medför ingen direkt ekonomisk konsekvens. Vid beslut om en genomförandeplan med prioriterade åtgärder, blir detta dock aktuellt för fördjupad analys. Innebörden i egenvårdstrategin är att vården ska ske på den mest resurseffektiva nivån och på sikt minska kostnaderna för den av regionen drivna hälso- och sjukvården. En förstärkning av egenvården bör betraktas som väg till ökad delaktighet, förbättrad hälsosituation och som en investering i samklang med primärvårdsstrategin och den förändring som hälso- och sjukvården står inför.

Konsekvenser för patientsäkerhet
En förstärkt egenvård med systematiska insatser medför att patientsäkerheten ytterligare förbättras.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Forskningen påvisar att ökad delaktighet skapar tillit och förbättrar upplevd hälsa. Detta är särskilt tydligt hos befolkningsgrupper som har långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning eller lever i utsatt socioekonomisk situation. Strategi för egenvård bygger på att stärka dessa principer och är en viktig del för regionens arbete för en mer jämlik hälsa och tillgänglig vård.

Miljökonsekvenser
Strategi för egenvård bidrar till utveckling av ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem där förebyggande och hälsofrämjande arbete ges ökad betydelse och vård ges på den mest effektiva nivån. Beslutet förväntas långsiktigt ge positiva konsekvenser för miljön genom exempelvis minskad resursförbrukning.

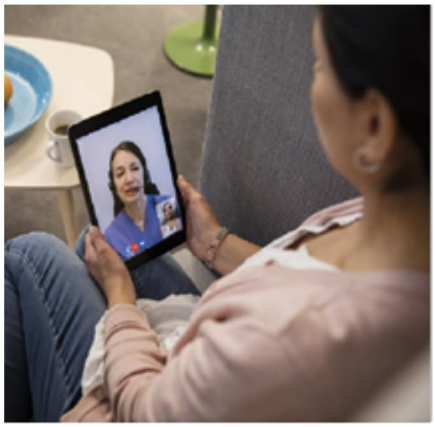
Administrativa konsekvenser
Med ökat stöd till egenvård och utveckling av digital teknik kan administrativa arbetsuppgifter systematiseras och förenklas. Individens möjlighet att dela egenproducerad information kan automatiseras vilket kan optimera individens kontakt med hälso- och sjukvården.

Björn Eriksson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Anna Ingmanson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

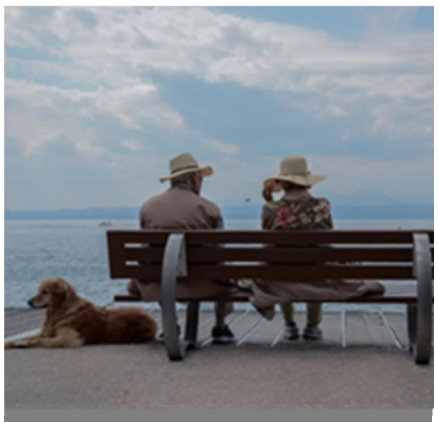
Godkänd av Björn Eriksson, 2019-11-29

Strategi för egenvård

Region Stockholm 2019

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

08-123 132 00

Region Stockholm

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Rickard Broddvall, projektägare
rickard.broddvall@sll.se

Helena Holmgren, projektledare
helena.holmgren@sll.se

Leyla Jalilian, delprojektledare
leyla.jalilian@sll.se

Egenvård för att främja hälsa och delaktighet

Hälso- och sjukvården är ett område i konstant rörelse, förändring och utveckling. Det är en kunskapsintensiv, mångfacetterad och komplex sektor. Att främja hälsa ses i FN:s globala hållbarhetsmål både som ett mål och som ett medel för att nå en hållbar samhällsutveckling.

Det här gäller även inom Region Stockholm, där hälso- och sjukvården också genomgår stora förändringar på många nivåer. En genomgripande förändring drivs inom ramen för Framtidens hälso- och sjukvård, ett arbete som pågått i snart 10 år. Den långsiktiga visionen är att *den informerade patienten orienterar sig enkelt i en lättillgänglig vård som erbjuder goda valmöjligheter på lika villkor. Patienten har tillgång till öppen och säker information om sin vård och hälsa.*

Sammanhållen, patientsäker, hälsofrämjande vård är ledstjärnan, men den tekniska utvecklingen och den ökade kunskapen medför också att mer avancerad vård utförs i primärvården och även av individen själv. Hälsofrämjande arbete, att förhindra att invånare i Region Stockholm blir sjuka, blir allt viktigare. Målet för regionens primärvårdsstrategi är en tillgänglig och nära vård för en jämlik och förbättrad hälsa hos invånarna. Vidare anges att primärvården utgör navet i en tillgänglig och sammanhållen hälso- och sjukvård. De nyttor som systematisk digitalisering ger ska realiseras.

Egenvård är en viktig komponent för att främja hälsa och delaktighet, och en grund i den framtida nära vården och primärvården. Hälso- och sjukvårdsnämnden fick genom budget 2019 i uppdrag av regionfullmäktige att utarbeta en egenvårdsstrategi och denna redovisas genom detta dokument. Strategin har tagits fram av hälso- och sjukvårdsförvaltningen i bred samverkan med företrädare för patient- och brukarorganisationer och vårdgivare.

Stockholm 2019 11 08

Björn Eriksson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Rickard Broddvall
Enhetschef Strategisk planering

Innehållsförteckning

Egenvård för att främja hälsa och delaktighet 1
1 Syfte 3
2 Målgrupp 3
3 Bakgrund 3
4 Utgångspunkter 4
5 Målbild 5
6 Tre strategiska inriktningar 6
6.1 En egenvård som är anpassad efter individens behov 6
6.2 En kompetenshöjning som skapar trygghet och engagemang 7
6.3 En struktur som stödjer egenvård 8
7 Förvaltning och uppföljning 9

1 Syfte

Syftet med egenvårdsstrategin är att stärka förutsättningarna för invånaren att kunna ta ansvar för sin egen hälsa, att stärka patientens roll och möjlighet att vara en aktiv part i den egna vården och att på så sätt främja hälsa både för individen och för befolkningen.

Strategi för egenvård är ett inriktningsdokument som i implementeringsfasen ska följas av en genomförandeplan som förtydligar prioriterade åtgärder inom de strategiska inriktningarna.

2 Målgrupp

Strategins ambition och inriktning omfattar alla medarbetare, inklusive ledningsfunktioner, inom regionalt finansierad hälso- och sjukvård samt hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Strategin är också relevant för kunskapsstyrningen inom hälso- och sjukvården. Den är regionens verktyg för att kommunicera sin intention till relevanta externa aktörer som kommuner, civilsamhälle, invånare, patienter och närstående i Region Stockholm.

3 Bakgrund

- **Individens delaktighet och möjlighet till större ansvar**

Egenvård är den del av den nära vården som individen själv kan utföra, och där det finns en utvecklingspotential i att stärka förutsättningarna för invånare att vara delaktiga och att kunna ta ett större ansvar för den egna hälsan. Individen utgör således en viktig resurs vars möjlighet till ansvar och delaktighet kan stärkas genom stöd till egenvård.

- **Teknisk utveckling stärker stödet till egenvård**

Den tekniska utvecklingen skapar ständigt nya förutsättningar och möjligheter för både invånare och hälso- och sjukvården. I termer av egenvård handlar det om allt från tillgång till information och råd om sitt hälsotillstånd, möjlighet att följa sin vårdprocess till mer avancerade egenvårdsinsatser. Den tekniska utvecklingen kan bidra till ökad självständighet och trygghet. Region Stockholms innovationsstrategi är relevant för utveckling av digitala processer inom egenvården.

- **Egenvården - en hörnsten i omställningen till en hälsofrämjande nära vård**

En genomgripande förändring av synen på hälso- och sjukvårdens organisation pågår i regionen. Detta sker i enighet med *Framtidsplan för hälso- och sjukvården* och den regionala utvecklingsplanen *RUFS 2050*, vilka är viktiga regionala styrdokument relevanta för denna strategi. De nationella utredningarna om effektiv vård och god och nära vård pekar också i samma riktning, där fokus förflyttas från ett specialist-

sjukvårds-orienterat hälso- och sjukvårdssystem till ett primärvårdsbaserat system med ökad möjlighet till delaktighet och ansvarstagande från invånare och patienter.

I regionens primärvårdsstrategi identifieras egenvård som en viktig, hälsofrämjande, hörnsten i den förändrade kartan över hälso- och sjukvårdens organisation och uppdrag. I enlighet med primärvårdsstrategin kan strukturerade egenvårdsinsatser öka möjligheten att skapa delaktighet och självständighet, att individanpassa vården och stötta egenansvar. Det är också en del av vårdkedjan med utvecklingsmöjlighet som kan optimera och effektivisera vårdinsatserna.

Kunskapen om befolkningens hälsa inom region Stockholm ska tillämpas i styrning och ledning för att kunna anpassa egenvården till befolkningens behov. De insatser som ska erbjudas ska därför bedömas mot vilka riskfaktorer som bidrar till störst sjukdomsbörda i befolkningen eller mot de sjukdomar som flest insjuknar i och som kan förebyggas, lindras, behandlas eller förhindra ett återinsjuknande.

- **Beslut och uppdrag om egenvårdsstrategi**

En strategi för egenvård är ett politiskt uppdrag som givits hälso- och sjukvårdsnämnden i budgeten för 2019 för Region Stockholm.
Uppdraget enligt budget lyder:

För en stärkt patientdelaktighet, ett utvecklat sjukdomspreventivt arbete och för en sjukvård som tar tillvara den tekniska utvecklingen behöver egenvården utvecklas i vårdens alla delar och för kroniker såväl för som dem som sällan har behov av sjukvård.
Under 2019 ska därför hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) ta fram en övergripande strategi för egenvården.

---

4 Utgångspunkter

Som begrepp kan egenvård hanteras utifrån olika perspektiv. Egenvård ska vara tillgänglig och användbar genom livets olika skeenden: när någon är frisk, när någon har en tillfällig sjukdom eller funktionsnedsättning eller vid en långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning.

Socialstyrelsen benämner egenvård på följande sätt i föreskrifterna (SOSFS 2009:6) om bedömningen av om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård:

- hälso- och sjukvårdsåtgärd som legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal bedömt att en patient själv kan utföra
- egenvård är inte hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Hälso- och sjukvården har ett tydligt uppdrag att bedöma, planera och följa upp egenvård. Vårdgivaren ska säkerställa att ledningssystemet innehåller rutiner för bedömning, samråd och planering i samband med egenvård. Den som gjort bedömning av egenvårdsinsats ansvarar för uppföljningen. Detta faller inom ramen för hälso- och sjukvård. Egenvården är alltså det som individen själv utför och stödet till egenvård som ges av hälso- och sjukvårdspersonal är hälso- och sjukvård.

I detta sammanhang kan också nämnas att i *God och nära vård – En primärvårdsreform SOU 2018:39* benämns egenvården i två olika former: basal och avancerad egenvård. Basal egenvård ges innebörden av enklare råd om till exempel såromläggning eller behandling av huvudvärk medan avancerad egenvård omfattar specialiserade insatser som patienten får utföra efter särskilt beslut av hälso- och sjukvården. Strategi för egenvård avser både basal och avancerad egenvård.

Det är viktigt att påminna sig om att en och samma egenvårdsinsats kan hanteras olika av olika individer beroende på individens förutsättningar. En avancerad åtgärd som en enskild individ utför som egenvård kan för en annan person kräva stöd av hälso- och sjukvårdspersonal. Det är därför viktigt att vara uppmärksam på att utveckling av egenvården inte leder till att hälso- och sjukvårdsinsatser kopplas från hälso- och sjukvårdssystemets ansvar. Det skulle kunna öka otryggheten när det gäller rätten till vård utifrån behov och rätten till stöd och service för personer med mer omfattande behov.

Hädanefter diskuteras egenvården utifrån *det som individen själv kan bidra med för att hantera sin hälsa, sjukdom eller funktionsnedsättning* samt *hälso- och sjukvårdens uppdrag att stödja individen till egenvård*. Därmed följer egenvårdsstrategin den bredare definitionen som är etablerad av Världshälsoorganisation (WHO):

“The ability of individuals, families and communities to promote health, prevent disease, maintain health, and to cope with illness and disability with or without the support of a healthcare provider.”

---

5 Målbild

- **Målbild för egenvårdsstrategin**

Målbilden tydliggör ansatsen i strategin.

Individen har kunskap, kompetens och stöd av modern teknik att hantera sin egen hälsa och sjukdom, efter förmåga, behov och önskemål.
Hälso- och sjukvården ska stödja individen i detta.

Målbilden utgår från *individens* behov, men det kan likaväl vara så att *närstående* behöver ha kunskap, kompetens och stöd av modern teknik för att kunna bistå

individen. Med *sjukdom* avses såväl kortvariga som långvariga tillstånd, sjukdomar eller funktionsnedsättningar.

- **Förändringsarbete - en framgångsfaktor**

I arbetet med egenvård behöver flera aspekter av kulturförändring inom hälso- och sjukvården uppmärksammas. En stärkt egenvård vilar på en kultur där normer, vanor och roller stödjer förändringsarbete och involverar individen i frågor som handlar om hens hälsa och vård. Individer som kan och vill ta ett större ansvar för sin hälsa ska beredas möjlighet att göra det.

Kulturförändringen innebär ett paradigmskifte som ställer krav på ökad lyhördhet och förändrade arbetssätt där individens kraft och styrka tillvaratas som en resurs och där modern teknik bidrar till nya arbetsmetoder och verktyg. Vårdpersonal behöver utrymme för förändringsarbete, för att utveckla och stödja införande av nya egenvårdsinsatser. Likaså kan andra samhällsaktörer som kommuner, civilsamhälle och privat sektor delta i utvecklingen av egenvården.

6 Tre strategiska inriktningar

Nedan följer en beskrivning av tre strategiska inriktningar som identifierats under initieringsfasen av egenvårdsstrategin. Inriktningarna är beroende av varandra men inte inbördes rangordnade. Nästa steg är att ta fram en genomförandeplan som inkluderar kartläggning, gap-analys, prioriterade åtgärder samt mått och målvärden för uppföljning.

För att säkerställa att arbetet är relevant för målgrupperna och för att optimera hälsovinster gäller genomgående för de strategiska inriktningarna att invånare, patienter, närstående och medarbetare tidigt involveras i utveckling av egenvårdsinsatser och initiativ.

6.1 En egenvård som är anpassad efter individens behov

- **Information om hälsa och egenvård finns lätt tillgänglig**

Information om hälsa och egenvård ska vara kvalitetssäkrad och lättillgänglig på kända och säkra kommunikationskanaler för invånare, patienter, närstående och medarbetare. Det ska vara enkelt att få relevanta egenvårdsråd och evidensbaserad information. Kanalerna som erbjuds ska vara väletablerade och välkända hos invånarna, som exempelvis 1177 Vårdguiden. Hälso- och sjukvårdens ansvar är att se till att det finns olika sätt för invånare att ta till sig information utifrån sina förutsättningar och behov.

- **Individen tar initiativ och ansvar för egenvård och får stöd utifrån sina förutsättningar**

Det finns idag möjlighet att söka kunskap och använda verktyg och tjänster för att hantera sin hälsa och vård. Invånare är ofta aktiva i detta. Det ser dock olika ut för olika grupper i samhället och i strävan mot en mer jämlik hälsa är det viktigt att säkerställa att strukturen för egenvård stödjer individen att utifrån hens förutsättningar och önskemål, ta eget ansvar och göra informerade val.

- **Egenvård utformas och genomförs genom att involvera målgrupperna**

Egenvårdsinsatser planeras i partnerskap mellan hälso- och sjukvårdspersonal och patient och närstående där partnerskapet i sig är en bärande kraft. När tillit och trygghet skapas i förståelse mellan personal och patient och närstående finns goda förutsättningar att förbättra hälsa med egenvård och följsamheten till råden ökar.

För att nå bästa möjliga resultat och säkerställa relevans för målgruppen ska invånare, patienter, närstående och medarbetare involveras tidigt i utvecklingen av egenvårdsinsatser såväl på individnivå som på grupp- och systemnivå.

6.2 En kompetenshöjning som skapar trygghet och engagemang

Kunskapen om egenvård som en prioriterad länk i vårdkedjan behöver bli bättre för att skapa trygghet och engagemang i att utveckla egenvården. Kunskap om de vinster en stärkt egenvård kan medföra för den enskilde, för hälso- och sjukvården och för samhället kan ge ytterligare motivation. Det behöver tydligare belysas i utbildning för invånare, patienter och medarbetare samt ledningsfunktioner inom hälso- och sjukvården. Likaså behöver bredden på egenvård kommuniceras för att skapa en gemensam syn på vad egenvård innebär och vilka möjligheter den ger. Egenvårdsutbildning och råd om egenvård ska ske strukturerat och kvalitetssäkrat men variera i enlighet med olika målgruppers förutsättningar och behov. Samverkan med kommuner och civilsamhälle är särskilt viktig och ska uppmuntras. Kunskap och kompetens att hantera tekniska lösningar behöver säkerställas hos både hälso- och sjukvårdspersonal och användare inför breddinförande för att nå goda resultat.

Målgruppsinriktad kompetenshöjning i egenvård

- **För den som är frisk** innebär kompetenshöjningen att lätt kunna hitta evidensbaserade fakta och information om hälsa, levnadsvanor, hälsofrämjande initiativ och förebyggande insatser. Den friska individen ska också kunna avgöra när egenvård kan hjälpa vid lindriga besvär och när det är dags att söka vården.
- **För patienten** innebär kompetenshöjning att kunna hantera sin egenvård själv eller med stöd av närstående och hälso- och sjukvårdpersonal. Det innebär också att ha tillgång till evidensbaserad kunskap om sin sjukdom, funktionsnedsättning, levnadsvanor, hälsofrämjande initiativ och förebyggande insatser. Patienten ska

känna sig trygg med att hantera sin sjukdom och orientera sig i den vård som erbjuds. I de fall tekniska eller digitala hjälpmedel eller verktyg är aktuella ska patienten erbjudas stöd att lära sig att hantera dessa.

- **Hälso- och sjukvårdpersonal** ska känna sig trygga i att ge patienten stöd till egenvård. De ska enkelt hitta evidensbaserad kunskap om egenvård för aktuell sjukdom eller funktionsnedsättning, påverkan av levnadsvanor, hälsofrämjande initiativ och förebyggande insatser. De ska ha kompetens i att hantera modern teknik som stöd i egenvårdsinsatser. Vårdpersonalen ska också ha kunskap och kompetens i att stötta patienten att hitta rätt nivå och tillvägagångssätt för egenvård utifrån patientens behov och förutsättningar.
- **Hälso- och sjukvårdens ledningsfunktioner** ska ha kunskap och kompetens för att driva och stödja en strukturutveckling av egenvården, där invånares behov, förutsättningar och preferenser är drivande liksom hälso- och sjukvårdens uppdrag att bedöma, planera och följa upp egenvårdsinsatser. En sådan utveckling ska utgå ifrån att hälsofrämjande och förebyggande insatser genererar hälsovinster och har positiv effekt på folkhälsan.

6.3 En struktur som stödjer egenvård

- **Styrningen motiverar till egenvård**

För att förstärkningen av egenvården ska få genomslag behöver vårdavtal och uppdrag förtydligas. Utformning av avtal ska möjliggöra innovation och utveckling av en generisk struktur för egenvård. Kostnadsansvar för hjälpmedel och teknisk utrustning ska undersökas. Möjlighet att kravställa funktionalitet och kvalitet för egenvårdsinsatser, -tjänster och -verktyg behöver undersökas. En uppföljningsplan för egenvårdsstrategin ska tas fram.

- **Stöd och struktur för egenvård**

Medarbetare i vården har i uppdrag att stötta patienten att hitta rätt egenvårdsinsatser. Arbetssätt och rutiner i hälso- och sjukvården ska ge förutsättning för medarbetare att bedöma behov av, planera för och följa upp egenvård. Det är viktigt att vårdens digitala tjänster och verktyg riktade till invånarna är lättillgängliga med möjlighet att få stöd, för att invånarna ska kunna använda dem. Det är viktigt att teknisk support finns tillgänglig. En struktur för att tillvarata individens erfarenheter och möjlighet att dela egenproducerad information med hälso- och sjukvården behöver undersökas. Utbudet av verktyg och tjänster för egenvård är stort och en struktur för hur medarbetare, invånare och patienter ska kunna orientera sig i utbudet kan underlätta. En systematik i fortsatt arbete är önskvärd.

7 Förvaltning och uppföljning

Vägen framåt

Med egenvårdsstrategin, följer uppdraget att ta fram en genomförandeplan. Genomförandeplanen ska konkretisera strategins mål och strategiska inriktningar. Relevanta kartläggningar, gap-analyser, prioriterade utvecklingsområden och planer för de åtgärder som stödjer såväl basal som avancerad egenvård bör ingå i planen. Invånare, patienter, närstående och medarbetare ska kontinuerligt involveras i det arbetet. Genomförandeplanen ska samordnas med närliggande initiativ inom förvaltningens utvecklingsområden.

Genomförandeplanen ska följas upp årligen av hälso- och sjukvårdsförvaltningen och ställningstagande om utvecklingsområden och åtgärdsplaner ska ske utifrån uppföljningsresultat, omvärldsbevakning och ekonomiska förutsättningar. Uppföljningsplanen ska omfatta kort och långt perspektiv med relevanta indikatorer och målvärden. Uppföljningen ska samordnas med uppföljningen av andra styrande dokument. En hälsoekonomisk kalkyl på kort och lång sikt behövs för att kunna prioritera utvecklingsområden.

Det är viktigt att strategins olika delar koordineras till en helhet för att nå trovärdighet och få genomslag. Genomförandeplanen blir således ett samarbetsområde som kommer att involvera flera verksamheter inom förvaltningen liksom externa intressenter. Strategin är därmed ett underlag för ställningstaganden i Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan och budget.